

נכתב במוצש"ק, לסדר ויצא, אור לעשרה בכסלו, ה'תשע"ט

פניני הנתיבים

מדרשותיו של רבי עמרם אבורביע זצ"ל בענייני **בטחון**

במציאות חיינו, אחר השבוע האחרון ובכלל, בשעה שאויבינו הרימו ראש כדרכם הנילוזה כנגד אחינו שבדרום ובעצם כנגד כל עם ישראל בכל מקום שהם, חישובתי דרכי לשאוב מעט ממעין הנתיבים כח ועידוד להמשך קיומנו כאן בארצנו, בהליכה זקופה ובוטחת עד לגאולתנו השלמה. רבי עמרם זצ"ל בדרשותיו שירטט עבורנו את התמרורים הנכונים והמזהירים¹ בענייני אמונה ובטחון ולהלן מקצת מהם.

א. מבחן האמונה ובטחון בה' גם בעת צרה

²כֹּחַ הַמַּבְחָן לְאִמּוּנָה צְרוּפָה בְּתוֹרָה יְכוּל לְהִיטֵב בְּעֵת שֶׁה' אֹמֵר לְשָׁכֵן בְּעֶרְפָּל³ בִּימֵי קָרֵב וְנִסְיוֹנוֹת, מִלְחָמָה וְיָאוֹשׁ, וּבִימֵי מִצּוּקָה וְזַעֲקָה, כִּשְׁהַגִּיִּים כּוֹפִים עֲלֵינוּ לְהַצְמִיתֵנוּ⁴, אִזּוּ יְכוּלָה לְהַבְחִין מִדַּת הָאִמּוּנָה כִּמָּה הִיא גְדוּשָׁה, שֶׁלֹּא רַק בִּימֵי הַהוֹד וְהַפְּלָאוֹת, אֲלָא גַם נֹכַח מִצִּיאוֹת פְּגָעִים... מוֹצֵג בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי שְׁנוּכָל לְעִמּוֹד בְּפָנֵי כָל הַקְּמִים עֲלֵינוּ...

ב. סוד הנצחון - ההכרה בנצח ישראל ובהשגחת ה'

⁵הַהֲכָרָה בְּנִצְחַת יִשְׂרָאֵל צְרִיכָה לְפָעֵם⁶ אֶת מַעֲרֻכּוֹת הַקָּרֵב וְהַמִּלְחָמָה, אֶת מַעֲרֻכַת הַבְּטַחֲוֹן וְעוֹטְרֵי הַגְּבוּרָה לְיִשְׂרָאֵל. בִּישׁוּעַת ה' נִגְבֵּיר וְנִעֲשֶׂה חֵיל⁷ בְּאִמּוּנָה הַחֲלֻטִּית בְּעוֹז הַהֲשָׁגָחָה הָעֲלִיוֹנָה נְבִיס צְרִינוּ...

ג. למרות הביטחון יש לפעול בכל הכח

כֹּאן⁸ "צֵא הַלָּחֶם בְּעַמְלֶק"⁹, פְּקוּדָה מִגְּבוּהָ, שֶׁלְמִרוֹת הַצּוֹרֵךְ הַגְּדוֹל בְּבִיטַחֲוֹן חֹזֵק בֵּה' וְאִזּוּ יִשְׁלַח עֲזָרְתּוֹ מִקֶּדֶשׁ¹⁰, בְּמִקְרָה שֶׁל מֵאֲבָק לְמַעַן חִיזוֹק הָאִמּוּנָה חוֹבְתָנוּ לְפַעוֹל בְּכָל אֲשֶׁר לֹא לְיָדֵינוּ לְעִשׂוֹת בְּכָל הַכּוֹחוֹת הָאֲפֻשְׁרִיִּים מִלְחָמָה בְּעַמְלֶק...

¹ תרתי משמע : לשון אזהרה ולשון אורה וזוהר.

² דרוש לשבת כלה, שנת תשי"ח.

³ ע"פ מ"ש במלכים א ח, יב : אִזּוּ אָמַר שְׁלֹמֹה, ה' אָמַר, לְשָׁכֵן בְּעֶרְפָּל. וּפִירֵשׁ הַרְלַב"ג - הִנֵּה אִמְרוּ לְשָׁכֵן בְּעֶרְפָּל... לְפִי הַמִּשְׁלַח הַרְצוֹן בּוֹ שֶׁהֲשִׁי אִמְרוּ לְהַשְׁרוֹת שְׁכִינָתוֹ וְלְהַשְׁגִּיחַ בּוֹהַ עוֹלָם הַשֶּׁפֶל שֶׁהוּא חֶשֶׁךְ וְעֶרְפֶּל.

⁴ הֵם כּוֹפִים עֲלֵינוּ לְהַצְמִיתֵנוּ וְאִנְחָנוּ מִבְּקָשִׁים כְּנִגְדָם : "וַיִּשָּׁב עֲלֵיהֶם אֶת אֹזְנָם, וַיִּבְרַעְתֵּם יְצִמִיתֵם, יְצִמִיתֵם ה' אֱלֹהֵינוּ" (תהילים צד, כג).

⁵ בְּהַמִּשְׁךְ הַדְּרוֹשׁ שֵׁם.

⁶ לְדַפּוֹק בְּחֻזְקָה, לְהַלּוֹם.

⁷ ע"פ מ"ש בתהלים ס, יד : בְּאֵלֶיךָ נִעֲשֶׂה חֵיל, וְהוּא יְבוֹס צְרִינוּ.

⁸ דרוש לשבת זכור, שנת תשי"ב.

⁹ בְּמִלְחַמַת עַמְלֶק נֹאמַר :

וַיִּבֵּא עַמְלֶק, וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְדִים. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים, וְצֵא הַלָּחֶם בְּעַמְלֶק, מִחַר, אֲנֹכִי נֹצֵב עַל רֹאשׁ הַגְּבָעָה, וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי (שמות יז, ח-ט).

¹⁰ ע"פ מ"ש בתהלים כ, ג : יִשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקֶּדֶשׁ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ.

והוא הדין במערכה העומדת לפנינו יש לשים סוף וקץ למתקפת הטילים ולאיום המופנה נגדנו ולפעול בכל הכוח העומד לרשותנו ע"מ ליישם מטרה זו ולא נָשוב עד כְּלוּתָם¹¹.

ד. מדת הבטחון השלמה ע"י אהבה איש לרעהו

¹²שאם היו נותנים יד איש לרעהו, אז כל הידיים היו מצטרפות ליד אחת רמה וחזקה והיתה משתרבת ומגעת עד כסא הכבוד, ומורידה משם כל מיני ישועות והצלות לכללות ישראל.
ואהבה כזו שהיא נובעת מעומק הלב... שפיו ולבו שוים ואז הישועה מארץ תצמח. ועל ידי זה מגיעים **למדת הבטחון השלמה**, כמו שהגיעו ישראל בצאתם ממצרים...

האחדות היא המפתח להצלחה. נתינת היד זה לזה תביא לחידוש האמון בכל המערכות המופקדות על ענייני הבטחון ולעבודה משותפת בין הגורמים השונים.

ה. לצד השמחה לא נשכח את הנופלים למען בטחון ארצנו

¹³ביום העצמאות נביע בגאון את שמחתנו הגדולה בביצוע משימתנו בקיבוץ גלויותינו **ולא נשכח** לזכור ברטט את נשמות המגינים שהקריבו חייהם לגאולת ארצנו, את בחירי העם שעמדו כחומת אש בכל מערכות הקרב, למען **בטחון המדינה וקיומה**, נבשר להם ביום הגדול הזה¹⁴ שדמם לא נשפך לשוא. במותם נחרתו שמותיהם בספר הגאולה, ואב הרחמים יצרור נשמתם בצרור החיים של תחיית העם, ויהי זכרם לברכה וזרעם יירש אָרֶץ¹⁵.

...
מלך השלום¹⁶, הַשְׁרָה שקט ושלוה בארצך, תן שלום בארץ ובמלכויות, וכסא דוד עבדך במהרה יכון לנצח, אמן.

ליקט וערך
אברהם תורגמן, אפרת

¹¹ ע"פ מ"ש בשמואל ב כב, לח : אָרְדָּפָה אִיבִי וְאַשְׁמִידֵם, וְלֹא אָשׁוּב עַד כְּלוּתָם (שירת דוד).

¹² דרוש ליל הל' לפטירת הרב שרים זצ"ל, שנת תשכ"ג.

¹³ נאום ליום חג העצמאות ט"ב, שנת תשכ"ה.

¹⁴ ביום העצמאות.

¹⁵ ע"פ מ"ש בתהלים כה, יג : נִפְשׁוּ בְטוֹב תְּלִין, וְחָרְעוּ יִירֶשׁ אָרֶץ. במצודת דוד פירש ד"ה תְּלִין -

כשימות וישכב בקבר, תנוח נפשו בטוב, **ובזכותו יצליח זרעו ויירשו ארץ**.

¹⁶ ע"פ מדרש זוטא - שיר השירים (בובר) פרשה ג סימן ט : אֶפְרַיִם עָשָׂה לֹו הַמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה. **מלך**

שהשלום שלו.